

תוכנה 1 בשפת Java

תרגול מספר 8: הורשה

בית הספר למדעי המחשב
אוניברסיטת תל אביב

ירושה ממחלקות קיימות

- ראינו בהרצאה שתי דרכים לשימוש חוזר בקוד של מחלקה קיימת:
 - הכלה + האצלה
 - ירושה

- המחלקה היורשת יכולה להוסיף פונקציונליות שלא היתה קיימת במחלקת הבסיס, או לשנות פונקציונליות שקיבלה בירושה

- בדוגמא הבאה אנו יורשים מהמחלקה Turtle שראינו בתחילת הסמסטר, ומוסיפים לה פונקציונליות חדשה:
`drawSquare`

צב חכם

```
/**
 * A logo turtle that knows how to draw squares
 */
class SmartTurtle extends Turtle {

    /**
     * Draws a square
     * @param edge the size of the square edge
     */
    public void drawSquare(int edge) {
        for(int i=0; i<4; i=i+1) {
            moveForward(edge);
            turnLeft(90);
        }
    }
}
```

דריסת שרותים

- המחלקה היורשת בדרך כלל מבטאת תת משפחה של העצמים ממחלקת הבסיס
- המחלקה היורשת יכולה לדרוס שרותים שהתקבלו בירושה
- כדי להשתמש בשרות המקורי (למשל ע"י השרות הדורס בעצמו) ניתן לפנות לשרות בתחביר:
`super.methodName(...)`
- בדוגמא הבאה אנו מגדירים **צב שיכור** היורש מהמחלקה Turtle ודורס את השרות `moveForward`

צב שיכור

```
/**
 * A Drunk turtle is a turtle. a drunk turtle can't move
 * Forward in a straight line but instead it moves
 * in a zig zag fasion
 */
public class DrunkTurtle extends Turtle {

    /**
     * Advances the turtle forwards by a given number of
     * steps. each steps will consist of up to 4 pixels and
     * will follow a left turn of (-30,30) degrees.
     * @param steps The number of steps the turtle should
     * advance by.
     */
    public void moveForward(double steps) {
        for(int i = 0; i < steps; i++) {
            if (Math.random() < 0.1) {
                turnLeft((int) (Math.random() * 60) - 30);
            }
            super.moveForward(1);
        }
    }
}
```

נראות והורשה

- שדות ושרותים פרטיים (private) של מחלקת הבסיס אינם נגישים למחלקה היורשת
- כדי לאפשר גישה למחלקות יורשות יש להגדיר להם נראות `protected`
- למשל, אם במחלקה `Turtle` מצב הזנב הוא שדה פרטי ואין שאילות על מצב הזנב, צריך יורש המחלקה לממש פונקציונליות זו מחדש
- איך נממש צב אשר מצייר קו מרוסק במקום קו מלא?

```

/**
 * A lined turtle is a turtle that draws dashed line
 * when moving forward.
 */
public class LinedTurtle extends SmartTurtle {

    //keeps the tail position
    private boolean down;

/**
 * Constructs a new lined turtle.
 */
    public LinedTurtle() {
        down = false;
    }
/**
 * Lowers the tail of the turtle. Consequent movements
 * of the turtle will leave behind it a dashed line.
 */
    public void tailDown() {
        down = true;
        super.tailDown();
    }
/**
 * Raises the tail of the turtle. Consequent movements
 * of the turtle will not leave any mark behind it.
 */
    public void tailUp() {
        down = false;
        super.tailUp();
    }
}

```

```

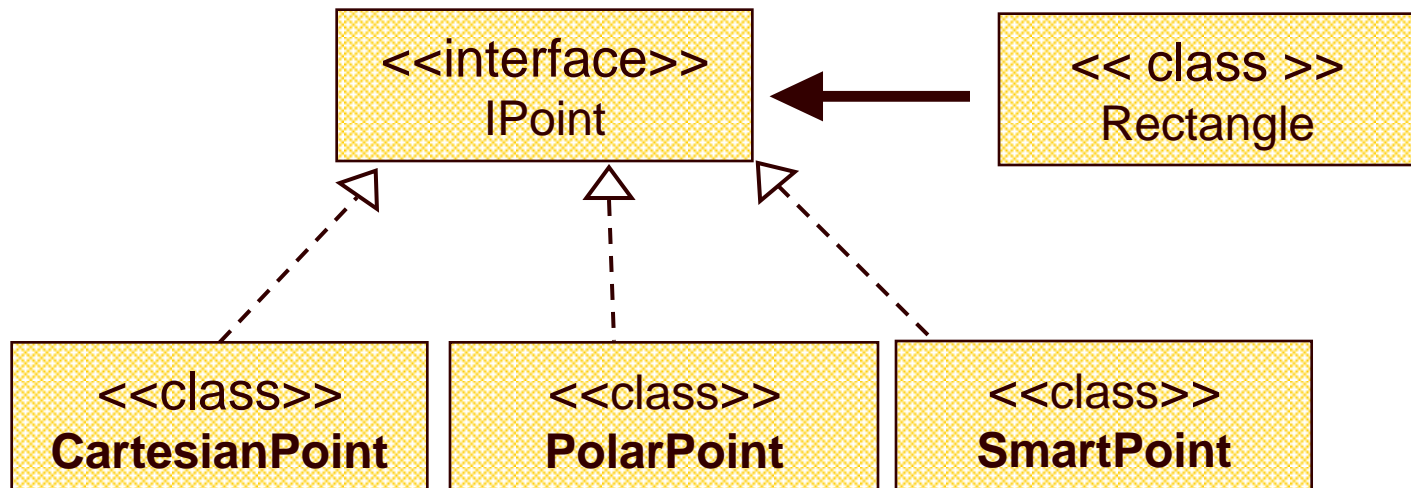
/**
 * Advances the turtle forwards by a given number of
 * units. if its tail is down it will
 * draw a dashed line when moving.
 * @param units The number of units the turtle should
 * advance by.
 */
public void moveForward(double units) {
    if(!down)
        super.moveForward(units); //not drawing
    else {
        int times = (int)units/10;
        int leftOver = (int)units%10;
        //creating the lines each of size 10
        for(int i=0; i<times; i=i+1) {
            super.moveForward(10);
            changeTail();
        }
        super.moveForward(leftOver);
        tailDown();
    }
}

//changing the tail position
private void changeTail() {
    if(down)
        tailUp();
    else
        tailDown();
}
}

```

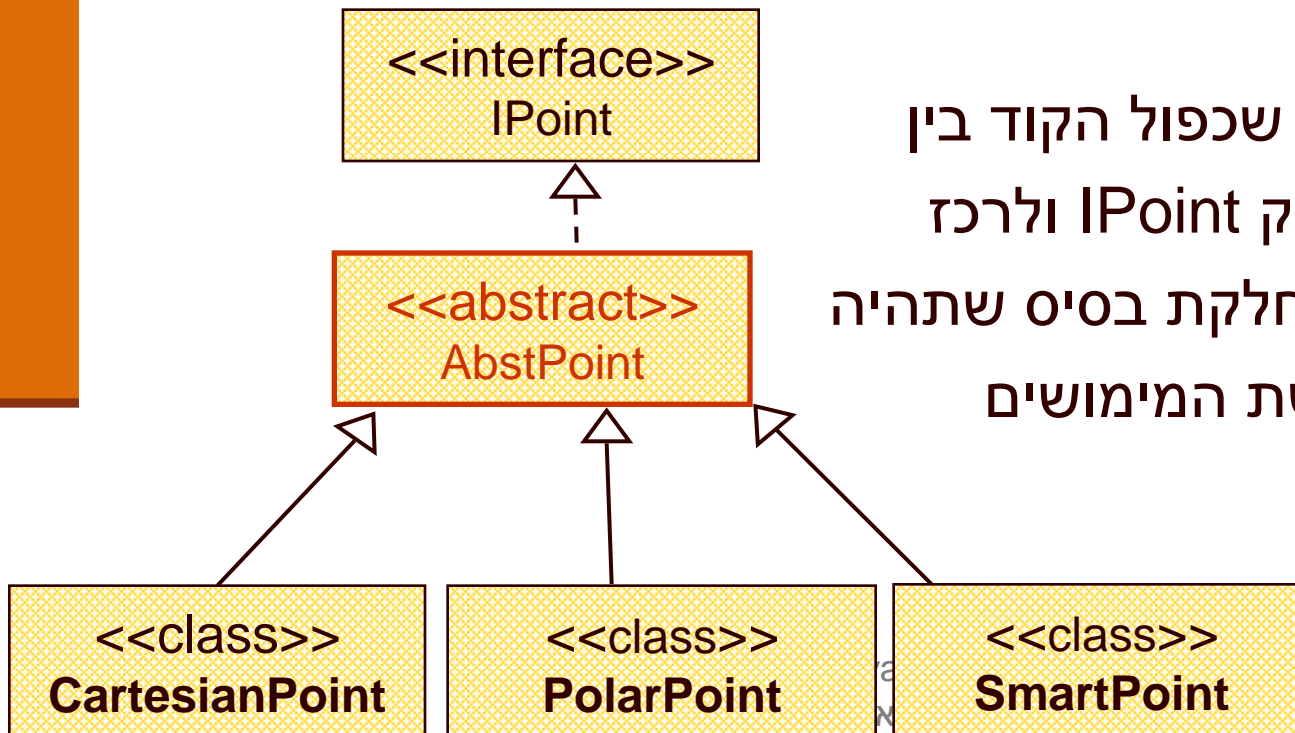

צד הלקוח

- בהרצאה ראינו את המנשק `IPoint`, והצגנו 3 מימושים שונים עבורו
- ראינו כי **לקוחות** התלויים במנשק `IPoint` בלבד, ולא מכירים את המחלקות המממשות **אדישים** לשינויים עתידיים בקוד הספק
- שימוש **במנשקים** חוסך **שכפול קוד לקוח**, בכך שאותו קטע קוד עובד בצורה נכונה עם מגוון ספקים (פולימורפיזם)

צד הספק

- לעומת זאת, מנגנון ההורשה חוסך שכפול קוד בצד הספק
- ע"י הורשה מקבלת מחלקה את קטע הקוד בירושה במקום לחזור עליו. שני הספקים חולקים אותו הקוד

- ננסה לזהות את שכפול הקוד בין 3 מממשי הממשק `IPoint` ולרכז קטעים אלה במחלקת בסיס שתהיה משותפת לשלושת המימושים

מחלקות מופשטות

- מחלקה מופשטת מוגדרת ע"י המלה השמורה abstract
- לא ניתן ליצור מופע של מחלקה מופשטת (בדומה למנשק)
- יכולה לממש מנשק אך לא לממש את כל השירותים המוגדרים בו
- זהו מנגנון מועיל להימנע משכפול קוד במחלקות יורשות

מחלקות מופשטות - דוגמא

מחלקה פשוטה: ■

```
public abstract class A {  
    public void f() {  
        System.out.println("A.f!!");  
    }  
}
```

```
    abstract public void g();  
}
```

```
A a = new A();
```

```
public class B extends A {  
    public void g() {  
        System.out.println("B.g!!");  
    }  
}
```

```
A a = new B();
```


CartesianPoint

```
private double x;  
private double y;
```

```
public CartesianPoint(double x, double y) {  
    this.x = x;  
    this.y = y;  
}
```

```
public double x() { return x;}
```

```
public double y() { return y;}
```

```
public double rho() { return Math.sqrt(x*x + y*y); }
```

```
public double theta() { return Math.atan2(y,x); }
```

PolarPoint

```
private double r;  
private double theta;
```

```
public PolarPoint(double r, double theta) {  
    this.r = r;  
    this.theta = theta;  
}
```

```
public double x() { return r * Math.cos(theta); }
```

```
public double y() { return r * Math.sin(theta); }
```

```
public double rho() { return r;}
```

```
public double theta() { return theta; }
```

CartesianPoint

```
public void rotate(double angle) {  
    double currentTheta = Math.atan2(y,x);  
    double currentRho = rho();  
  
    x = currentRho * Math.cos(currentTheta+angle);  
    y = currentRho * Math.sin(currentTheta+angle);  
}
```

```
public void translate(double dx, double dy) {  
    x += dx;  
    y += dy;  
}
```

PolarPoint

```
public void rotate(double angle) {  
    theta += angle;  
}
```

```
public void translate(double dx, double dy) {  
    double newX = x() + dx;  
    double newY = y() + dy;  
    r = Math.sqrt(newX*newX + newY*newY);  
    theta = Math.atan2(newY, newX);  
}
```

CartesianPoint

```
public double distance(IPoint other) {  
    return Math.sqrt((x-other.x()) * (x-other.x()) +  
        (y-other.y())*(y-other.y()));  
}
```

PolarPoint

```
public double distance(IPoint other) {  
    double deltaX = x()-other.x();  
    double deltaY = y()-other.y();  
  
    return Math.sqrt(deltaX*deltaX +  
        deltaY*deltaY);  
}
```

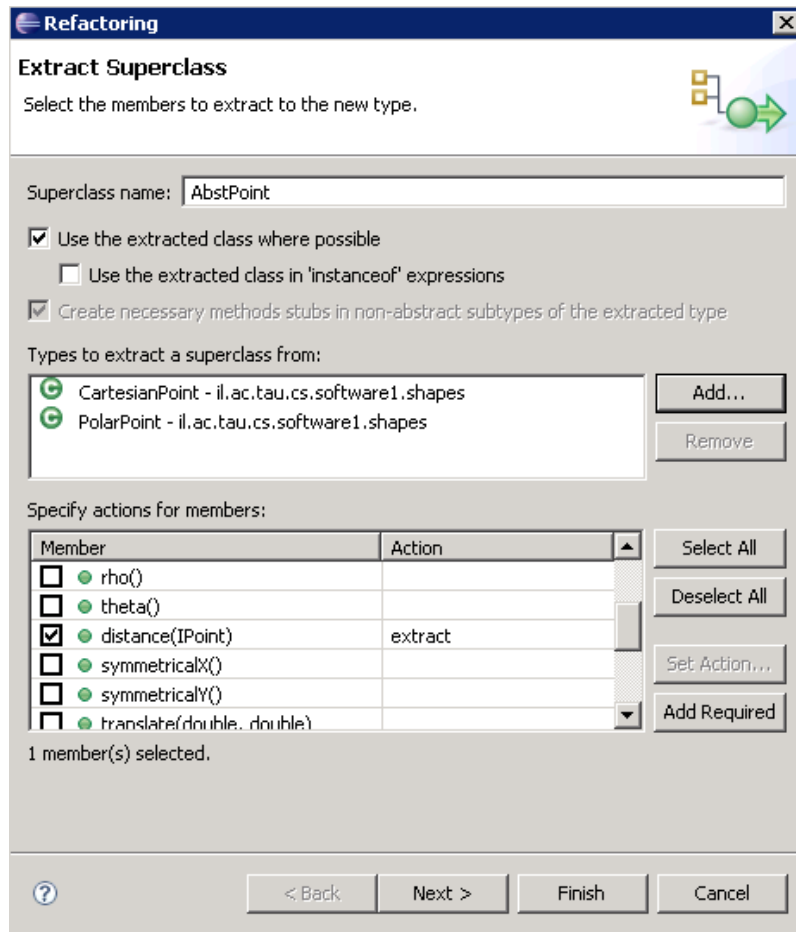
CartesianPoint

```
public String toString(){  
    return "(x=" + x + ", y=" + y +  
        ", r=" + rho() + ", theta=" + theta() + ")";  
}
```

PolarPoint

```
public String toString() {  
    return "(x=" + x() + ", y=" + y() +  
        ", r=" + r + ", theta=" + theta + ")";  
}
```


Extract Superclass Refactoring

ניתן לבצע תהליך זה בצורה
אוטומטית ע"י שכתוב מבני
(Refactoring) שנקרא:
Extract Superclass

הגרסה ב- Eclipse עוד לא
"מושלמת"

אתחולים ובנאים

אתחולים ובנאים

- יצירת מופע חדש של עצם כוללת: הקצאת זכרון, אתחול, הפעלת בנאים והשמה לשדות
- במסגרת ריצת הבנאי נקראים גם הבנאי/ים של מחלקת הבסיס
- תהליך זה מבלבל כי לשדה מסוים ניתן לבצע השמות גם ע"י אתחול, וגם ע"י מספר בנאים (אחרון קובע)
- בשקפים הבאים נתאר במדויק את התהליך
- נעזר בדוגמא

מה הסדר ביצירת מופע של מחלקה?

1. שלב ראשון: הקצאת זיכרון לשדות העצם והצבת ערכי ברירת מחדל

2. שלב שני: נקרא הבנאי (לפי חתימת `new`) והאלגוריתם הבא מופעל:

1. Bind constructor parameters.
2. If `explicit this()`, call recursively, and then skip to Step 5.
3. Call recursively the implicit or explicit `super(...)`
 - [except for `Object` because `Object` has no parent class]
4. Execute the explicit instance variable initializers.
5. Execute the body of the current constructor.

דוגמא

```
public class Employee {  
  
    private String name;  
    private double salary = 15000.00;  
    private Date birthDate;  
  
    public Employee(String n, Date DoB) {  
  
        name = n;  
        birthDate = DoB;  
    }  
  
    public Employee(String n) {  
        this(n, null);  
    }  
}
```



```
public class Object {  
  
    public Object() {  
        // ...  
    }  
}
```



```
public class Manager extends Employee {  
  
    private String department;  
  
    public Manager(String n, String d) {  
        super(n);  
        department = d;  
    }  
}
```

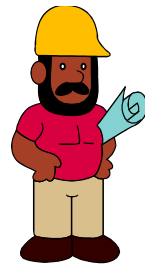
הרצת הדוגמא

■ מה קורה כאשר ה JVM מריץ את השורה
Manager m = new Manager("Joe Smith", "Sales");

■ שלב ראשון: הקצאת זיכרון לשדות העצם והצבת ערכי ברירת מחדל

+

(String)Name
(double)Salary
(Date)Birth Date
(String)Department

תמונת הזכרון

Basic initialization

- Allocate memory for the complete Manager object
- Initialize all instance variables to their default values

Call constructor: Manager("Joe Smith", "Sales")

- Bind constructor parameters: n="Joe Smith", d="Sales"
- No explicit this() call
- Call super(n) for Employee(String)
 - Bind constructor parameters: n="Joe Smith"
 - Call this(n, null) for Employee(String, Date)
 - Bind constructor parameters: n="Joe Smith", DoB=null
 - No explicit this() call
 - Call super() for Object()
 - No binding necessary
 - No this() call
 - No super() call (Object is the root)
 - No explicit variable initialization for Object
 - No method body to call
 - Initialize explicit Employee variables: salary=15000.00;
 - Execute body: name="Joe Smith"; date=null;
 - Steps skipped
 - Execute body: No body in Employee(String)
- No explicit initializers for Manager
- Execute body: department="Sales"

1. Bind parameters.
2. If explicit this(), goto 5.
3. super(),
4. explicit var. init.
5. Execute body

(String) Name	"Joe Smith"
(double) Salary	15000.0
(Date) Birth Date	null
(String) Department	"Sales"

```
public class Employee extends Object {  
    private String name;  
    private double salary = 15000.00;  
    private Date birthDate;
```

```
    public Employee(String n, Date DoB) {  
        // implicit super();  
        name = n;  
        birthDate = DoB;  
    }  
    public Employee(String n) {  
        this(n, null);  
    }  
}
```

```
public class Manager  
    extends Employee {  
    private String department;  
    public Manager(String n, String d) {  
        super(n);  
        department = d;  
    }  
}
```